

« 2010 sausio »						
Pr	An	Tr	Kt	Pn	Št	Sk
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31
2009						2011

Ekonomistai: motinystės pašalpas reikia skaičiuoti pagal atlyginimą prieš nęštumą

BNS

2010 sausio mėn. 7 d. 15:50

[Pasidalinti](#)
[Spausdinti](#)
[Informuoti redakciją](#)
[Komentarai \(840\)](#)

Teksto dydis:

Raimondas Kuodis

© DELFI (K.Čachovskio nuotr.)

Lietuvos ekonomikos ekspertai teigia, kad norint išvengti piktnaudžiavimo motinystės arba tėvystės pašalpomis reikia jas apskaičiuoti remiantis atlyginimu prieš nęštumą arba pašalpos apskaičiavimo laikotarpį prailginti tiek, kad atlyginimų dirbtinai didinti neapsimokėtų.

Lietuvos banko Ekonomikos departamento direktoriaus Raimondo Kuodžio nuomone, ankstesnė motinystės išmokos skaičiavimo tvarka tvarka buvo ydinga, nes Socialinių reikalų ir darbo ministerija ir Seimas

nesilaikė esminio ekonomikos principo, kad žmogui turint galimybę lengvai manipuliuoti mokesčio ar pašalpos baze, jis greičiausiai taip ir darys.

"Kitaip tariant, kai motina jau žino, kad laukiasi, ji stengsis pasididinti atlyginimą, sumokėdama pati už save mokesčius, siekdama gauti kuo didesnę pašalpą. Ypač, jei mokesčius už save mokėti reikia tik tris mėnesius. Darbdaviui tai taip pat naudinga, nes jis dėl to gali mokėti mažiau pelno mokesčio, yra humaniškas darbuotojų atžvilgiu", - BNS sakė R.Kuodis.

Rask sau idealią antrąją pusę!
pazintys.klubas.lt

Jis sakė siūlęs Vyriausybei nustatyti, kad išmokos būtų skaičiuojamos, pavyzdžiui, remiantis metus prieš nęštumą buvusiu atlyginimu. R.Kuodis, be kita ko, teigė, kad pašalpų skaičiavimo laikotarpio prailginimas iki 12 mėnesių nėra pakankamas.

"Tai problemos iš esmės neišsprendžia, nes didžiąją dalį šio laikotarpio motina vis tiek žino, kad laukiasi. Kaip rodo mano skaičiavimai, 2009 metų vasarą nusiųsti vyriausybei, paskatos manipuliuoti savo darbo užmokesčiu vis dar yra labai didelės, nors mokesčius už save reikia mokėti jau 12 mėnesių. Siūliu, kad išmokos bazė būtų, tarkime, metai prieš nęštumo laikotarpį", - sakė Lietuvos banko atstovas.

Paklaustas, ar yra priemonių spręsti piktnaudžiavimo buvusią tvarka pasekmes, jis sakė siūlęs motinystės išmokas perskaičiuoti "retrospektyviai", tai yra, pastumiant jų apskaičiavimo laikotarpį, pavyzdžiui, metus atgal.

"Kas gaudavo pastovų atlyginimą ir nepiktnaudžiavo, tas gautų panašią išmoką kaip ir dabar, o kas piktnaudžiavo - netektų nepelnytai gautų išmokų. Būtų atstatytas teisingumas, o ir "Sodra" sutaupytų lėšų. Valdžia nereagavo, todėl dabar skubiai galvoja kaip "išsukti" motinas nuo baudžiamosios atsakomybės, keisdama Baudžiamąjį kodeksą. Yra galimybė, kad šis baudžiamosios atsakomybės už finansinius nusikaltimus švelninimas bus išnaudotas, pavyzdžiui, PVM grobstytojų", - aiškino R.Kuodis.

Ekonomistas, Vilniaus universiteto profesorius Romas Lazutka sakė, kad 3 mėnesių laikotarpis, pagal kurį skaičiuojama socialinio draudimo išmoka, buvo neracionaliai trumpas.

"Tai nėra pagrįsta, kai nėra hiperinfliacijos. Darbo užmokestis ir kainos labai sparčiai neaugo, todėl buvo galima drąsiai imti ilgesnį laikotarpį, tarkime, metus arba dvejus. Tai yra neracionalu, racionalumo linkme reikėjo anksčiau žengti ir nustatyti laikotarpį, kad neapsimokėtų dirbtinai didinti atlyginimą, nes nuo padidinto atlyginimo yra mokamos didesnės įmokos "Sodrai", - aiškino R.Lazutka.

Jo nuomone, nesant galimybės įvertinti, ar asmens pajamos yra pagrįstos, ar ne galima pasitelkti progresinius mokesčius.

"Jei valstybė nepajėgi reguliuoti iš apačios, arba viename gale, tai ji gali klaidą ištaisyti kitame gale. Progresiniai mokesčiai veikia kaip tam tikras išlygintojas ta prasme, kad pajamos ne visada priklauso nuo žmogaus kvalifikacijos, pastangų, investicijų, bet ir nuo atsitiktinių dalykų arba dalykų, kurie morališkai smerktini ar draudžiami įstatymų", - sakė ekonomistas.

Jis pažymėjo, kad atlyginimų didinti nebūtų prasmės ir įvedus vadinamąsias motinystės pašalpos lubas. Pasak R.Lazutkos, galima apsiriboti dviem vidutinėmis algomis, tačiau tuomet reikia taikyti ir "Sodros" įmokų lubas didelius atlyginimus gaunančioms moterims. Ekonomisto teigimu, pavyzdžiui, kaip galėtų būti apskaičiuojamos motinystės išmokos, galėtų būti "Sodros" tvarka, pagal kurią motinystės išmokai gali savanoriškai apsidrausti tik pagal autorines sutartis dirbantys žmonės arba ūkininkai.

"Jie gali draustis savarankiškai ir mokėti įmokas. Tai tų įmokų dydis buvo apskaičiuotas ir

- [Dienos naujienos](#)
- [Lietuvoje](#)
- [Lietuviai svetur](#)
- [Nusikaltimai ir nelaimės](#)
- [Užsienyje](#)
- [Kaimo naujienos](#)
- [Mokslas](#)
- [Ekologija ir gamta](#)
- [Gripas](#)
- [Sveikata](#)
- [Jaunimo sodas](#)
- [Pikantiškos naujienos](#)
- [Vox Populi](#)
- [LDK kalendorius](#)
- [Dienos citata](#)
- [Dienos vaizdelis](#)
- [Orai](#)
- [Nuomonių ringas](#)
- [Lietuvos pjūvis](#)
- [Politiko akimis](#)
- [Be sienų](#)
- [Apžvalgininkai](#)
- [Verslas](#)
- [Energetika](#)
- [Verslo naujienos](#)
- [Nekilnojamasis turtas](#)
- [Transportas](#)
- [Media](#)
- [IT verslas](#)
- [Rinkos](#)
- [Teisė](#)
- [ES parama](#)
- [Europos burės](#)
- [Sportas](#)
- [Čempionų lyga](#)
- [Eurolyga](#)
- [Krepšinis](#)
- [Futbolas](#)
- [F-1](#)
- [Auto ir motosportas](#)
- [Kitos sporto šakos](#)
- [Pramogos](#)
- [Lietuvos išžymybės](#)
- [Užsienio žvaigždės](#)
- [Kinas](#)
- [Muzika](#)
- [Eteris](#)
- [Miesto ritmai](#)
- [Kultūros parkas](#)
- [Žaidimai](#)

suderintas su būsima išmoka remiantis aktuariiais skaičiavimais, kurie susieja galimą būsima naudą iš draudimo su kaštais. Reikia suskaičiuoti, kiek tam tikrą algą uždirbanti moteris per 2 metus gaus iš "Sodros" ir atgal žvelgiant skaičiuoti, kiek ji nuo tokio dydžio atlyginimo sumokės įmokų socialiniam draudimui per tam tikrą laikotarpį", - aiškino R.Lazutka.

Generalinės prokuratūros teigimu, pernai Lietuvoje dėl galimo sukčiavimo įgyjant teisę gauti didesnes "Sodros" motinystės ir tėvystės pašalpas pradėti 654 ikiteisminiai tyrimai ir tai sudaro mažiau nei penktadalį visų tiriamų sukčiavimo atvejų.

Baudiamasis persekiojimas šiais atvejais inicijuotas iš atsakingų "Sodros" padalinių gavus pranešimus apie teisę į socialinio draudimo išmokas turinčių asmenų trumpalaikį ir nepagrįstą darbo užmokesčio ūgtelėjimą.

Pernai vaikus pagimdė per 24 tūkst. motinų, juos prižiūrėjo ir augino - dar antra tiek. Iš viso praėjusiais metais "Sodroje" registruoti 45 786 motinystės (tėvystės) išmokų gavėjai.

[BNS](#)

Naujienu agentūros BNS informaciją skelbti, cituoti ar kitaip atgaminti visuomenės informavimo priemonėse bei interneto tinklalapiuose be raštiško UAB "BNS" sutikimo neleidžiama.

STRAIPSNŲ KOMENTARAI

Vardas El. paštas

Komentaras

[Tinka](#) [Skaityti komentarus \(840\)](#) [Taisyklės ir atsakomybė](#)

[Informuokite redaktorius apie netinkamus komentarus.](#)

[Dienos naujienos](#) | [Nuomonių ringas](#) | [Verslas](#) | [Sportas](#) | [Pramogos](#) | [Gyvenimas](#) | [Gatvė](#) | [RU Delfi](#) | [Delfi TV](#)
[Kas yra DELFI?](#) | [Privatumas](#) | [Reklama](#) | [Kontaktai](#) | [RSS](#) | [Siūlome darba](#)

Copyright © 1999-2010 DELFI. All rights reserved. [Atsakomybės apribojimas](#)